

Kaupunginhallitus	§ 270	13.09.2010
Kaupunginhallitus	§ 275	24.09.2012
Kaupunginvaltuusto	§ 62	01.11.2012

Äänekosken keskustan kehittäminen 2010 - 2050

156/P100001/2010

KH 13.09.2010 § 270

Äänekosken ydinkeskustaan on laadittu kehittämissuunnitelma, jonka tarkoituksena on toimia 2000-luvun alkupuoliskolla kaavoituksen suuntaa antavana taustaehtona. Kaupungin keskustaan sijoittuvat rakennus- ja kaavoitushankkeet tarkastellaan jatkossa yhteensopiviksi kokonaissuunnitelman kanssa, jolloin voidaan varmistaa alueen suunnitelmallinen kehittäminen. Kehittämissuunnitelmaa ei laadita juridisen kaavan muotoon, toteutettavan muodon se saa asemakaavamuutosten ja rakennuslupapäätösten myötä.

Suunnitelman on laatinut kaupungin kaavoitusyksikön ohjaamana Arkkitehtuuritoimisto Jussi Partanen. Liikenteen ja pysäköinnin tutkimisessa on konsulttina toiminut Seppo Karppinen SITO Oy:stä, Länsiportin tornitalojen maankäytön suunnittelusta on vastannut Arkkitehtipalvelu Oy.

Suunnitelmassa on erikseen tutkittu tarkemmin kolmen osa-alueen kehittämistä: Länsiportti, Torikorttelit ja Viiskulma.

Kaupungin keskustaan esitetään merkittävää asumisen määrän lisäämistä, kevyen liikenteen olosuhteiden parantamista ja liike-elämän tarpeiden huomioimista. Alueelle sijoittuisi noin 530-630 asuntoa noin 25:een uuteen rakennukseen siten, että tulevaisuuden katutila jatkaa nykyisen Kauppakadun mittakaavaa. Asukaspuhjan lisääminen piristää kaupankäyntiä ja nopeuttaa keskustan kaupunkikulttuurin kehitystä.

Kevyen liikenteen yhteyksiä parannetaan erityisesti Karhunlähteen suuntaan: suunnitelmassa esitetään länsisuunnalta uutta sisääntuloväylää johtamalla katuyhteys Koskelan kulmalta painotalon alapuolitse Torikadulle. Kevyen liikenteen, kaupunkikuvan ja pysäköinnin kannalta merkittävä uudistus on myös Kauppakadun ja Työskintien välisen tilan avaaminen Keskusaukion kohdalta: tavoitteena on lisätä alueella viihtyisyyttä ja orientoitavuutta parantavia aukioita ja liittää keskusta nykyistä kiinteämmin Rantapuistoon ja muihin virkistysreitteihin.

Liike-elämän osalta Torikatu ja Kauppakatu muodostavat tulevaisuudessa uuden omaleimaisen pääkadun, jolla on hypermarketeja reünstävänä merkittävä kaupallinen asema. Torikadun ja Kauppakadun varsilla varaudutaan erityisesti erikoisliikkeiden ja kivijalkakauppojen määrän kasvuun ja tarjonnan monipuolistumiseen.

Kaupunginhallitus	§ 270	13.09.2010
Kaupunginhallitus	§ 275	24.09.2012
Kaupunginvaltuusto	§ 62	01.11.2012

Uusi tori on suunniteltu sijoittuvaksi Torikadun varrelle Työskintien liittymän kohdalle. Torin paikka on uuden läntisen sisääntuloväylän varrella ja se liittyy keskeisesti myös kehitettävään kevyen liikenteen verkostoon. Sijoittamalla nelikerroksista asuinrakentamista ja kivijalkakauppoja/suurempia liiketiloja torin ympärille luodaan tarvetta palveluille koko keskustan alueella.

Länsiportiksi nimetylle alueelle uuden Torikadun alkupäähän esitetään rakennettavaksi Hämeentielle kiertoliittymä, jonka itäpuolelle sijoittuu kolme kuusikerroksista pistetaloa. Niiden viereen sijoittuva maidontarkastamona tunnettu talo esitetään säilytettäväksi omaleimaista, historiallista kaupunkikuvaa edustavana. Uusien liittymäjärjestelyjen jälkeen Torikadun ja Äänekoskentien väliselle alueelle on mahdollista sijoittaa myös esim. huoltoasema Koskelan kiertoliittymän läheisyyteen.

Torikortteleiden (Torikadun-Kalevankadun-Sammonkadun-Kauppakadun rajaama alue) koko rakennuskanta uusiutuu pääosin nelikerroksisilla hissillisillä asuintaloilla, joiden katutaso soveltuu liike-elämälle. Torikadun ja Kalevankadun kulmaukseen kaupunkikuvallisesti merkittävälle ja avarat näkymät tarjoavalle paikalle on suunniteltu kuusikerroksinen rakennus. Nykyisen torin paikalle rakentuu nelikerroksinen kortteli, jossa rakennusten korkeus sitoutuu Kauppakadun itäpuolen rakennuksiin.

Viiskulmaan rakennetaan kiertoliittymä ja vanhaa rakennuskantaa jää edustamaan ainoastaan vanha pankkirakennus, jonka mittakaavaan alueen uudisrakennukset sidotaan. Näkymä Viiskulman portista kaupungin keskustaan avataan suppilomaisen katutilan kautta.

Liikennetarkaisu perustuu pitkälti nykyisen katuverkon muodostamaan runkoon: ainoa uusi merkittävä katuyhteys on läntinen sisääntuloväylä. Nykyistä katuverkkoa saneerataan: esimerkiksi Torikadun katutilaa kavennetaan ja siirtymällä viistopysäköintiin tehostetaan kadunvarsipaikkojen käyttöä.

Pysäköinnin osalta tavoitteena on keskustapalvelujen noutaminen yhden pysäköinnin periaatteella: merkittävät pysäköintialueet sijoitetaan sisääntuloväylien ja kevyen liikenteen yhteyksien kannalta niin keskeisille alueille, että auton siirtäminen keskustan sisäisillä ostoreissuilla koettaisiin tarpeettomaksi. Palvelujen hakijan kannalta keskeisiä pysäköintipaikkoja ovat sisääntuloväylien marketit, Kauppakadun ja Työskintien välinen uusi yleinen pysäköintialue sekä lisättävät kadunvarsipaikat.

Asukaspysäköinti pystytään järjestämään Länsiportin ja itäisen torikorttelin alueilla maantasoratkaisuna autopaiKANORMILLA 1 ap/asun-

Kaupunginhallitus	§ 270	13.09.2010
Kaupunginhallitus	§ 275	24.09.2012
Kaupunginvaltuusto	§ 62	01.11.2012

---

to. Läntisessä torikorttelissa ja Viiskulmassa osa autopaikoista sijoituu pihakannen alle.

(valmistelu kaavoituspäällikkö Olli Kinnunen, puh. 020 632 2035)

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus hyväksyy, että luonnos Äänekosken ydinkeskustan kehittämiseksi asetetaan nähtäville. Pyydetään luonnoksesta lausunnot opetuslautakunnalta, perusturvalautakunnalta, tekniseltä lautakunnalta, vapaa-aikalautakunnalta ja ympäristölautakunnalta sekä Keski-Suomen ELY-keskukselta, Keski-Suomen liitolta, Keski-Suomen museolta, Äänekosken seurakunnalta, Ääneseudun Kehitys Oy:ltä ja Äänekosken Yrittäjät ry:ltä.

Päätös: Hyväksyttiin.

KH 24.09.2012 § 275

Ydinkeskustan kehittämissuunnitelma on ollut nähtävillä 20.9. - 15.10.2010. Kirjallisia mielipiteitä suunnitelmasta ei ole kaupungille toimitettu, mutta nettikeskustelun henki nähtävilläoloaikana oli myönteinen. Pyydetty lausunnot on saatu lautakuntien lisäksi Keski-Suomen ELY-keskukselta, Keski-Suomen museolta ja Äänekosken seurakunnalta.

Lausunnoissa esitettyjä kehittämistoimenpiteitä pidetään lähtökohdiltaan hyvinä (ELY-keskus ym.). Suunnitelma tarjoaa hyvät lähtökohdat kevyttä liikennettä ja lyhyitä asiointimatkoja suosivan ja viihtyisän kaupunkiympäristön kehittämiseen pitkällä aikavälillä (tekninen lautakunta ja ympäristölautakunta). Ympäristölautakunta toteaa lisäksi, että jatkosuunnittelussa tulee ottaa huomioon joukkoliikenteen tarvitsema tila ja tarkoituksenmukaiset reitit.

Vapaa-aikalautakunta pitää tärkeänä, että keskustaan suunnitellaan turvalliset kevyen liikenteen väylät kaikille liikkujille ja että keskustasta on hyvät ja selkeät opasteet esim. museoihin, rantapuistoon ja muihin tutustumiskohteisiin. Uudella torilla ja nykyisessä keskuspuihosta tulee olla mahdollista järjestää edelleenkin erilaisia kulttuuri- ja vapaa-ajantilaisuuksia.

Perusturvalautakunta toivoo keskustasta elävää, monipuolista ja turvallista asuin- ja elinympäristöä myös iltaisin ja viikonloppuisin. Hissilisten asuinkerrostalojen rakentamista palvelujen välittömään läheisyyteen pidetään tärkeänä. Asumista varten tehtyjä tilavarauksia on mahdollisuus hyödyntää mm. vanhusten ja vammaisten palvelu-

Pöytäkirjan tarkastajat:

Kaupunginhallitus	§ 270	13.09.2010
Kaupunginhallitus	§ 275	24.09.2012
Kaupunginvaltuusto	§ 62	01.11.2012

---

asumiseen. Erityisesti liikuntarajoitteisten ja ikääntyneiden kuntalaisten kannalta tulee erityistä huomiota kiinnittää liikenneväylien turvallisuuteen mm. uusien markettien ja radanyhteyksien tienoilla. Koulureitien turvallisuutta korostaa lausunnossaan myös opetuslautakunta.

Nuorisovaltuusto näkee Äänekosken vuonna 2030 yhtenäisenä, helppokulkuisena ja luonnonläheisenä kaupunkina, jossa panostetaan esteettiseen ja käytännölliseen kaavoitukseen. Äänekosken toivotaan panostavan yleiseen viihtyvyyteen muun muassa penkkiryhmiä ja viherkasvillisuutta lisäämällä.

Keski-Suomen museo toteaa lausunnossaan, että mm. alueelle suunnitellut asuntorakentamisen ympäristökokonaisuudet ovat lähtökohdiltaan vuoden 1951 asemakaavan henkisiä. Ongelmallisena museo näkee historiallisten asuin- ja liikerakennusten korvaamisen uusilla Viiskulmassa: alueen uusiutumista yhtä rakennusta lukuunottamatta tulee vielä huolellisesti tarkastella. Purettavaksi tulevien rakennusten osalta tulee pyytää museon lausunto ennen purkuluvan myöntämistä. Museo korostaa riittävien suunnitteluohjeiden merkitystä asemakaavamuutosten yhteydessä ja toivoo keskustarakentamisen rakennustapaohjeiden ja säilytettävien rakennusten korjaustapaohjeiden liittämistä kehittämissuunnitelmaan. Uudisrakentamisen ohjauksessa pohjalla tulee olla arkkitehtonisesti korkealuokkaisen rakentamisen rakennustapaohjeet ja myös tonttien vihersuunnittelu. Rakentamista ja maankäyttöä ohjattaessa tulee huolehtia keskustan puistoalueiden saavutettavuudesta.

Kaavoituspäällikkö toteaa vastineenaan lausuntoihin, että keskustan kehittämissuunnitelma toteutuu vuosikymmenien kuluessa yksittäisten yleensä hankekohtaisten asemakaavamuutosten myötä. Suunnitelman on tarkoitus toimia suuntaa-antavana ideana 2000-luvun alkupuoliskolla eikä sen yhteydessä voida ratkaista yksityiskohtaisia kaupunkirakentamiseen liittyviä kysymyksiä.

Suunnitelman luonteesta ja sen pitkästä toteuttamisajasta johtuen ei ole tarkoituksenmukaista laatia tässä yhteydessä koko aluetta koskevia rakennustapaohjeita tai muitakaan toteuttamiseen liittyviä ohjeita. Rakentamisen korkeatasoinen ja viimeistely toteutus tulee varmistaa kunkin asemakaavamuutoksen yhteydessä ja tällöin on myös syytä tutkia erikseen, millä tavalla lausunnoissa mainitut kannatettavat esitykset voidaan ottaa huomioon. Toimitetaan lausunnot tiedoksi rakennustarkastukselle, ympäristötoimelle ja tekniselle toimelle.

(valmistelu kaavoituspäällikkö Olli Kinnunen, puh. 020 632 2035)

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Pöytäkirjan tarkastajat:

Kaupunginhallitus	§ 270	13.09.2010
Kaupunginhallitus	§ 275	24.09.2012
Kaupunginvaltuusto	§ 62	01.11.2012

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että liitteenä oleva oikeusvaikutukseton suunnitelma "Äänekosken keskustan kehittäminen 2010-2050" hyväksytään ohjeeksi ydinkeskustan alueen maankäytön suunnittelulle. Lausunnoissa esitetyt näkemykset pyritään otamaan huomioon erillisissä aluetta koskevissa asemakaavan muutoksissa. Keskusta-alueen jatkosuunnittelun kehittämistavoitteiksi asetetaan arkkitehtonisesti korkealuokkainen rakennustapa, kävely-painotteisuutta suosiva toimintojen sijoittelu ja pysäköinnin järjestely sekä viimeistelty tonttien ja yleisten alueiden (kadut ja puistot) toteutus ja kunnossapito.

Päätös: Hyväksyttiin.

KVALT § 62

Kaupunginvaltuuston päätös:

Hyväksyttiin.

Liite nro 2

Äänekosken keskustan kehittämissuunnitelma 2010 - 2050 ja lausunnot